

Brussels e Ukraine

ІНТЕРВ'Ю З МІНІСТРОМ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ОЛЕКСІЄМ РЕЗНІКОВИМ

ІНТЕРВ'Ю З ПРЕЗИДЕНТКОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ПАРЛАМЕНТУ РОБЕРТОЮ МЕЦОЛОЮ

ІНТЕРВ'Ю З ПРЕЗИДЕНТКОЮ ЄЕСК КРІСТОЮ ШВЕНГ

ПВК ВАГНЕР. ЇХНІЙ БІЗНЕС – СМЕРТЬ

ДЕ КИТАЙ У ВІЙНІ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ?

P | Promote
Ukraine

ЛИСТОПАД 2022

Огляд Україна Брюссель

Журнал «Огляд Україна Брюссель» поширюється безкоштовно серед аналітиків, фахівців, лідерів думок, чиновників і політиків України та Європейського Союзу.

Відтворення матеріалів журналу допускається лише з посиланням на Журнал. Думки, висловлені авторами у Журналі, не обов'язково відображають позицію редакції. Лише автор є відповідальним за контент свого матеріалу. Автор відповідає лише за матеріал, наданий мовою оригіналу. Переклад статей зроблений третіми особами на замовлення редакції. Видавець не несе відповідальності за товари і послуги, що рекламуються в публікаціях. Фотографії з відкритих джерел.

СДОВО РЕДАКЦІЇ

В інтерв'ю Brussels Ukraine Review президентка Європейського парламенту Роберта Меццола та президентка Європейського соціально-економічного комітету Кріста Швенг зізнаються: вони не могли повірити в те, що Росія наважилася на повномасштабне вторгнення в Україну.

Зараз, у розпал повномасштабної війни, що Європейський континент бачив за останні 70 років, політики намагаються з'ясувати, навіщо Володимир Путін локальну війну поширив на всю територію України.

Одна з головних причин таких дій – намагання президента РФ отримати важелі впливу напередодні непухлих переговорів зі США. Це мало відбутися шляхом повного розгрому української армії та швидкої зміни київського керівництва на лояльних до Москви людей.

Утім український народ зламав плани Кремля, після чого перед обережними партнерами почали відкриватися нові істини.

Першою істиною стало усвідомлення того, що Росія – це держава-агресор. Останніми десятиліттями вона здійснювала військові операції в багатьох країнах: Грузії, Вірменії, Молдові, Сирії, Судані, Лівії, Малі, Центральноафриканській Республіці. Регулярні війська Росії та приватна російська військова компанія «Вагнер», керівництво якої сповідує нацистську ідеологію, методично демонстрували свою виключну жорстокість у поводженні з військовополоненими та цивільним населенням у всіх цих країнах.

Другою істиною, як зазначив у інтерв'ю міністр оборони Олексій Резніков, стало досягнення того, що Україна, навіть не маючи статусу кандидата в члени НАТО, має потужну і боєздатну армію, воює за стандартами Альянсу та є зараз єдиною силою, що стримує путінську навалу перед кордонами ЄС.

Третьою істиною стала відповідність України історичним, культурним, економічним цінностям Європи. Європейський Союз почав нарешті розуміти, що Україна має виключну додану вартість, і ЄС просто буде сильнішим з Україною, ніж без неї.

Отже, ми зараз є свідками зрушень, які було неможливо уявити до 24 лютого 2022. У процесі бойових дій та перемог української армії західними партнерами одне за одним знімалися обмеження на постачання до України того чи іншого виду озброєнь. Україна отримала статус кандидата на вступ до ЄС, а НАТО отримало заявку України на приєднання до Альянсу (яку вже підтримали 11 з 30 країн). Утім, перемогу ще треба вибороти...

Марта Барандій

 twitter.com/MartaBarandiy

**УКРАЇНА-НАТО:
ОБОРОННА
ВЗАЄМОСУМІСНІСТЬ**

02 Слово Редакції

УКРАЇНА У СВІТІ

04 Сім місяців,
що змінили світ
Леонід Швець

ІНТЕРВ'Ю

10 Олексій Резніков, міністр
оборони України: “Україна
житиме тільки тоді, якщо її
буде кому захищати”

16 Офіс віцепрем'єрки з
питань Європейської та
Євроатлантичної інтеграції
України Ольги Стефанішиної
Катерина Братко

**РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ.
ПВК ВАГНЕР**

22 Їхній бізнес – смерть

**РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ.
РОЛЬ КИТАЮ**

30 Де Китай у війні Росії
проти України?
Степан Назаренко

**ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ
ШЛЯХ УКРАЇНИ**

36 “Статус кандидата - це
найкраще рішення, яке міг
ухвалити ЄС”. Інтерв'ю з
президенткою Європейського
Парламенту Робертою
Мецолою

38 “Не допустимо жодної
втоми від війни”. Інтерв'ю з
президенткою ЄЕСК
Крістою Швенг

КУЛЬТУРНІ СТОРІНКИ

42 Постав на паузу!
Данило Полілуєв-Шмідт

**ЛЕОНІД ШВЕЦЬ – ВІДОМИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ
ОГЛЯДАЧ І ПУБЛІЦИСТ,
ПОПУЛЯРНИЙ АВТОР
НАЙВІДОМІШИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ТА
ПОЛІТИЧНИХ ВИДАНЬ
В УКРАЇНІ. РЕГУЛЯРНО
БЕРЕ УЧАСТЬ У ТЕЛЕ- Й
РАДІОПЕРЕДАЧАХ, ТОК-
ШОУ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ
ЕКСПЕРТ**

СІМ МІСЯЦІВ, ЩО ЗМІНИЛИ СВІТ

СІМ МІСЯЦІВ, ЩО ЗМІНИЛИ СВІТ

2022

рік, який став роком великої війни на європейських теренах у XXI столітті, неймовірно пришвидшив політичні процеси, а вересень ще додав їм швидкості, хоча, здавалося б, куди далі.

Попри відчутне погіршення відносин між Росією та Сполученими Штатами, або навпаки, зважаючи на нього, ще в лютому зберігалася ненульова можливість, що Кремль та Білий дім домовляться з низки стратегічних питань, при цьому можна було очікувати, що ціною згоди може стати вимога майбутнього нейтралітету України. Володимир Путін вирішив покращити договірні позиції, бажаючи продемонструвати тріумфальний розгром української армії та швидку силову зміну київського керівництва на

УКРАЇНА У СВІТІ

проросійське. Це мало б свідчити про неабиякі можливості Російської Федерації розв'язувати власні проблеми силовим шляхом, а отже, її опонентам довелося б терміново шукати широких компромісів із цим серйозним і небезпечним гравцем.

Вторгнення 24 лютого справило одкровення для активних учасників подій і спостерігачів, кардинальним чином змінивши уявлення про реальний потенціал Росії, як суто військовий, так і управлінський, з повною переоцінкою політичних перспектив цієї держави, що претендує впливати на світові процеси. Саме Україні треба подякувати за якісний злам оцінок російської реальності та її майбутнього. Одночасно світ відкрив для себе Україну та її народ, який виявився здатним на нечуваний рівень спротиву в цій, здавалося, безнадійній ситуації. Але українці не лише не втратили надії на перемогу, вони переконали у її незворотності своїх обережних та лякливих партнерів.

Цей злам стався навесні, коли росіяни були змушені відійти з-під Києва і взагалі з півночі України, відмовившись від «бліцкригу». На той час Євросоюз паралельно з посиленням санкційної політики щодо Росії вже запустив процес символічної підтримки держави, яка зазнала масштабної агресії. У Брюсселі відгукнулися на заявку від 28 лютого щодо тер-

мінового прийняття України до ЄС, і після всіх необхідних формальностей 23 червня Україна отримала статус країни-кандидата у члени Євросоюзу. При цьому вже на початку квітня президентка Європарламенту Роберта Меццола, а за нею й голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляен особисто здійснили поїздки до Києва, у якому ще нещодавно було чутно канонаду. Тоді ж за власною програмою українську столицю відвідали Борис Джонсон та Анджей Дуда, започаткувавши традицію візитів до Києва західних політиків.

26 квітня на американській авіабазі у німецькому Рамштайні вперше відбулася зустріч контактної групи з оборони України, де модерацію серед представників чотирьох десятків країн здійснювали американські військові очільники. З цього моменту стало остаточно зрозуміло, що Україну не полишать сам на сам із Росією, яка хизується тим, що її армія нібито є другою у світі за потужністю. По ходу бойових дій західні партнери одне за одним знімали обмеження на постачання до України того чи іншого виду озброєнь.

Улітку на фронтах точилися важкі бої, але лінія зіткнення майже не змінювалася. Просу-

вання російських військ вимірювалося сотнями метрів на тиждень, і то лише на окремих ділянках. Здатність українських сил оборони стримувати ворога, який має багаторазову вогневу перевагу, продовжувала вражати. Здавалося, усе йде до затяжного болю протистояння.

Вересневий наступ українських військ, який призвів до звільнення майже всієї Харківської області та катастрофічного розвалу російського фронту на півночі Донецької області, окреслив різке зростання динаміки протистояння й розворот до переможних очікувань від України й великого скепсису щодо можливостей Росії утримати окуповані території. Показовим стало ставлення до Путіна на саміті Шанхайської організації співробітництва у Самарканді 15 вересня. І прем'єри Туреччини й Індії, і лідер Китаю, і навіть керівники країн Центральної Азії, які традиційно залежать від Росії, не приховували, що більше не вбачають у російському президенті визначальної фігури. Там же Путіну були висловлені побажання прискорити завершення війни.

У Кремлі обрали нестандартний спосіб змусити Україну до миру. Було оголошено про мобілізацію, яка лише на словах є частковою, але на практиці шокувала все російське суспільство.

У Кремлі обрали нестандартний спосіб змусити Україну до миру. Було оголошено про мобілізацію, яка лише на словах є частковою, але на практиці шокувала все російське суспільство. Воно очікувало переможних новин із телеекранів, однак виявилося зовсім не готове особисто долучатися до війни, ризикуючи своїм життям і життям близьких.

Одночасно Путін «дал отмашку» форсувати процес приєднання до Росії окупованих територій. Вочевидь, цей хитрий задум мав змінити ситуацію і дивним чином війну загарбницьку враз перетворити на війну оборонну, а тому нібито справедливую. Оскільки ж загроза російській території змушує використовувати всі засоби для її захисту, у повітрі зависло питання використання ядерної зброї. Сам Путін грізно попередив, що «це не блеф». У програшній позиції російський лідер вирішив максимально підняти ставки та ще більше накрутити ескалацію.

Відповіддю українського керівництва стала публічна відмова надалі мати справу із Путіним і вести з ним будь-які перемовини, а також демонстративна подача заявки на вступ до НАТО за прискореною процеду-

рою. Це радше символічний крок, але він викликав реальну реакцію підтримки. Зі спільною заявою виступили дев'ять керівників країн Центральної та Східної Європи: Чехії, Естонії, Латвії, Литви, Північної Македонії, Чорногорії, Польщі, Румунії та Словаччини. Вони висловилися за євроатлантичну перспективу України та закликали всіх членів Альянсу «суттєво збільшити військову допомогу Україні». Аналогічну підтримку висловила Канада.

Між тим Росія продовжила підвищувати градус ескалації. Зримі контури новий підхід Кремля до війни отримав 10 жовтня, коли Україна зазнала небаченого за масштабами з початку війни обстрілу цивільної інфраструктури. Ударів високоточною ракетною зброєю та БПЛА зазнали енергетичні об'єкти, що призвело до проблем із постачанням електроенергії у багатьох регіонах країни. Наступного дня у дещо менших масштабах атака повторилася, і з того часу щоденно енергетичний сектор потерпає від намагань ворога знищити його. Мета зрозуміла: життя українців під час холодного сезону, що невинно наближається, повинно стати не-

Ударів високоточною ракетною зброєю та БПЛА зазнали енергетичні об'єкти, що призвело до проблем із постачанням електроенергії у багатьох регіонах країни. Наступного дня у дещо менших масштабах атака повторилася, і з того часу щоденно енергетичний сектор потерпає від намагань ворога знищити його.

стерпним. Такі дії мають усі ознаки воєнного злочину, оскільки спрямовані проти цивільного населення.

Окремий момент – активне залучення Ісламської республіки Іран до злочинів путінського режиму. Саме іранські дрони-камікадзе «Шахед-136» стали важливою частиною масованої атаки на Україну. Перейменовані росіянами на «Герань-2» і запущені десятками одночасно, вони б'ють по населенню та цивільних об'єктах. До того ж експорт Іраном зброї такого типу порушує Резолюцію ООН 2231. Хоча офіційні представники ІРІ заперечують факт передачі БПЛА Росії, вистачає численних доказів зворотного. Враховуючи тісні зв'язки Тегерана з те-

рористичними ісламістськими угрупованнями, ризики використання дронів-камікадзе в інших частинах світу є цілком ймовірною перспективою, на яку варто звернути увагу передовсім ізраїльтянам, але і європейцям теж.

Якщо зважити на те, що після восьми місяців великої війни українська армія значною мірою перейшла на використання західної зброї, наперед замовлені великі партії сучасного озброєння натовського зразка, а за бойовим досвідом ЗСУ не має рівних, Україна, прикриваючи Європу від агресії зі сходу, вже є надважливим елементом єдиної європейської оборони. Вересень і початок жовтня показали, наскільки цей елемент стає все ефективнішим на полі бою. На момент, коли відносини між Україною й НАТО будуть оформлені остаточно повноцінним членством, її внесок у безпеку Європи та світу буде ще вагомим.

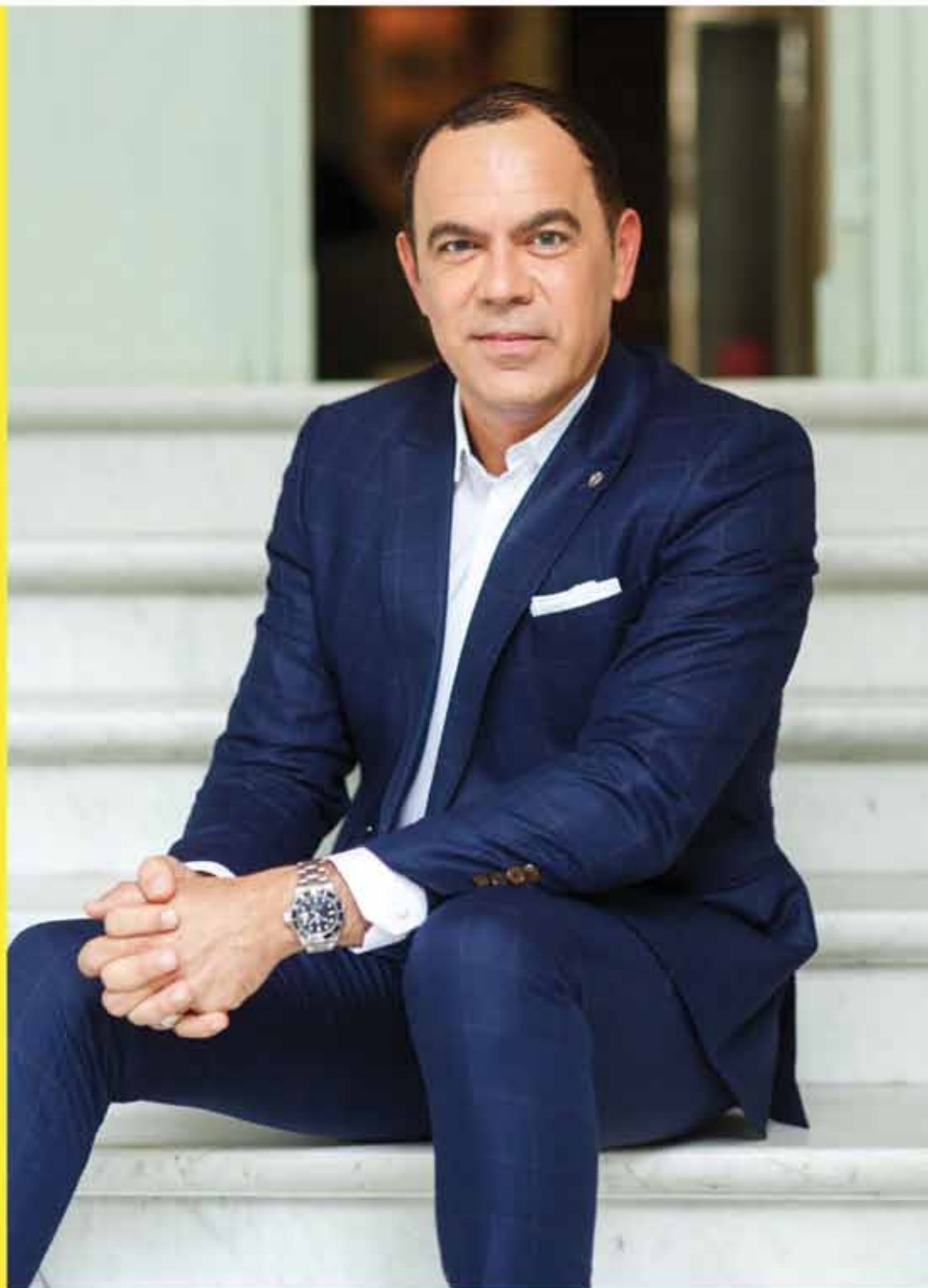
Не можна не зазначити, що заслуга Володимира Путіна у переосмисленні Європою власної безпеки й ролі України у цій системі безпеки не оціненна. Проте подяки він не дочекається.

Окремий момент – активне залучення Ісламської республіки Іран до злочинів путінського режиму. Саме іранські дрони-камікадзе «Шахед-136» стали важливою частиною масованої атаки на Україну.

ЮРИДИЧНА ФІРМА-БУТИК У СЕРЦІ ЄВРОПИ

info@vanbellelaw.com
Avenue Général de Gaulle 47, B-1050 Brussels (Belgium)

Vanbelle

ОЛЕКСІЙ РЕЗНІКОВ, МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ: “УКРАЇНА ЖИТИМЕ ТІЛЬКИ ТОДІ, ЯКЩО ЇЇ БУДЕ КОМУ ЗАХИЩАТИ”

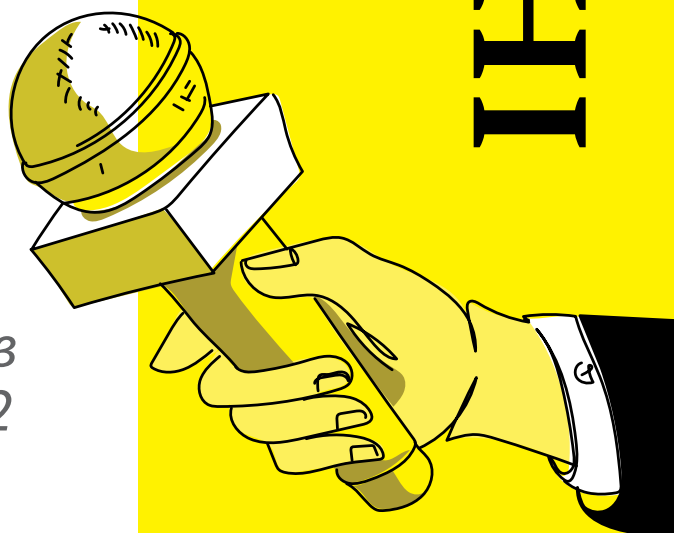
Як, на Вашу думку, українське громадянське суспільство справляється з колективною відповідальністю, яку поклала на нього російська агресія? Які прояви цієї відповідальності Вас найбільше вразили?

З моменту відновлення Незалежності чи не вперше так глибоко усвідомили – Україна житиме тільки тоді, якщо її буде кому захищати. Зі зброєю, ціною власного життя, віддаючи найдорожче.

Ворог взагалі недооцінив українське суспільство, яке пройшло ще більший шлях трансформацій, ніж влада й армія. А зміни в суспільстві є джерелом і гарантією стійкості змін у державних інститутах. Влада й армія спираються на вільний народ, і цей зв'язок в Україні нерозривний.

І війни ведуть не армії, а народи. На долю нашого випали випробування російською гібридною агресією 2014 року та широко-масштабне вторгнення в лютому 2022 року.

ІНТЕРВ'Ю

І війни ведуть не армії, а народи. На долю нашого випали випробування російською гібридною агресією 2014 року та широкомасштабне вторгнення в лютому 2022 року.

Добровольці з Майдану стали першою перешкодою для Росії 9 років тому. У лютому цього року наші хлопці та дівчата вступили до Сил оборони, займалися волонтерським рухом, розміщували внутрішньо переміщених осіб – на захист України став увесь народ.

І ця відповідальність проявляється всюди. За цей час на потреби Збройних сил уже перераховано мільярди гривень. Люди стоять у черзі, щоби здати кров для поранених військових, безкоштовно розміщують у себе вимушених переселенців з охоплених війною міст і, як то кажуть, діляться з ними останнім...

Що зробили, що ще можуть і що повинні зробити закордонні активісти, щоб допомогти Україні перемогти? Що саме можуть зробити активісти й волонтери для України в такому стратегічному місті як Брюссель (з т.з. гуманітарної допомоги, адвокації та маніфестацій)?

Найперше скажу про Брюссель, який є столицею НАТО і Європейського Союзу. Там ухвалюються важливі рішення щодо надання військової та гуманітарної допомоги Україні, спрямованої на протидію російській агресії. На тон, який задають європейські та євроатлантич-

ні політики дуже чутливо реагують активісти й волонтери, суспільство.

Фактично, паралельно з допомогою від державних і недержавних організацій, український народ відчуває дуже потужну підтримку і з боку закордонних активістів. Лєвова частка – із Європейського континенту та інших країн-партнерів нашої держави. Вони дали притулок мільйонам українців, які були вимушені залишити свої домівки через війну. Тисячі людей у різних містах Європи та інших

Коли Ви розраховуєте на вступ України в НАТО? Що активісти можуть зробити, щоби допомогти цієї цілі досягти?

Де-факто ми вже пройшли свій шлях до Альянсу й довели сумісність із його стандартами. За фактом, ми вже давно є союзниками.

країн світу виходять на мітинги й маніфестації на підтримку України, засуджуючи російську агресію. За це ми їм, звісно, щиро вдячні!

Чи є такі факти ознакою підтримки нашої країни? Вважаю, що так. Проте, на мою думку, цей рух має набувати ще більш масового характеру. Від рук росіян в Україні щодня гинуть люди. Необхідно голосніше нагадувати людям у всьому світі про воєнні злочини кремлівського режиму, піднімати маси та громадськість і в такий спосіб тиснути на росіян. Бо ми захищаємо не лише себе, а й цінності світової демократії від рашистської навали.

Українських активістів часто запитують, що буде вважатися перемогою. Коли саме можна буде сказати, що ми перемогли: чи є такою перемогою повернення всіх територій? Або падіння Кремля? Або вступ у НАТО?

Питання щодо повної перемоги над російськими агресорами є чітким та абсолютно зрозумілим. На цьому неодноразово наголошував і Президент України. Наша країна вважатиметься вільною, коли повністю відновить свою територіальну цілісність і суверенітет у межах міжнародно визнаних кордонів станом на 1991 рік. Наголошую, станом на 1991 рік, а не на ранок 24 лютого 2022 року.

Питання щодо повної перемоги над російськими агресорами є чітким та абсолютно зрозумілим. На цьому неодноразово наголошував і Президент України. Наша країна вважатиметься вільною, коли повністю відновить свою територіальну цілісність і суверенітет у межах міжнародно визнаних кордонів станом на 1991 рік.

нак ми не радянська армія, ми стали іншими за вісім років гібридної війни. Ми фактично готові бути армією НАТО. Сьогодні на нашому озброєнні вже є чимала кількість іноземного виробництва видів артилерії 155-мм калібру, ПТРК, ПЗРК, систем MLRS, протикорабельних та антирадарних ракет, сучасних БПЛА, систем контрбатарейної боротьби, західної бронетехніки. Нашу оборону посилюють сучасні системи ППО – NASAMS та Iris-T. Тобто бар'єри на шляху до просування України до НАТО знімаються. А своє партнерство та взаємосумісність із НАТО ми наочно доводимо на полі бою, захищаючи від російської тиранії не лише свою державу, а й увесь цивілізований світ.

Чи варто намагатись українському громадянському суспільству шукати зв'язок із російським (російськими опозиціонерами)?

Чи є там громадянське суспільство й опозиція? Напевно, спершу вартувало б відповісти на це питання. Російська опозиція часто закінчується там, де треба відповісти на запитання «чий Крим?».

Серед активістів побутує думка, що «хороших росіян» немає. Як Ви сприймаєте цей наратив?

Цей термін російська пропаганда використовує у своїх корисливих цілях. Мовляв, якщо

є люди, які публічно або мовчки не підтримують російську агресію проти України, то і режим у Росії нібито є вже не таким диктаторським. А далі підступна російська влада використовує цей наратив ще й для пом'якшення санкцій проти країни-агресора та невізнання її терористом. Мовляв, за що має нести відповідальність уся країна, якщо її громадянами є такі відомі люди, які шанують демократичні свободи та є лідерами думок.

Після оголошення «часткової мобілізації» в Росії, понад 700 000 росіян втекли з країни. Це позитивно для нас чи негативно? Що ЄС має робити з так званими «російськими біженцями»? Що означає ця «мобілізація» для самих росіян?

До слова, після оголошення в Росії так званої «мобілізації» – часткової мобілізації скорочено, – я публічно звернувся до

росіян із посланням. Я свідомо попередив їх, щоб вони не йшли на вірну смерть за ілюзорні цілі російського диктатора, не проливали свою кров за його фантазії та хибні цілі й не вбивали українців, багато з яких ще не так давно ставилися до росіян, як до добрих сусідів.

З приводу факту втечі з Росії понад 700 тисяч її громадян, вважаю, що краще б вони висловлювали свою позицію проти мобілізації на площах вели-

З приводу факту втечі з Росії понад 700 тисяч її громадян, вважаю, що краще б вони висловлювали свою позицію проти мобілізації на площах великих міст.

// *Ризик застосування Росією ядерної зброї, звісно, наявний. Про це говорять і наші партнери зі США та Великої Британії.*

ких міст. Знаю, що серед них є й ті, хто раніше активно підтримував так звану «спеціальну військову операцію». Чи надавати їм притулок – вирішувати народу й керівництву держав, до яких вони прямують.

Як Ви оцінюєте загрозу застосування ядерної зброї? Чи є план дій на цей випадок?

Ризик застосування Росією ядерної зброї, звісно, наявний. Про це говорять і наші партнери зі США та Великої Британії. Проте я би не став оцінювати цей ризик як занадто високий. Російське керівництво в осо-

бі Путіна вже багато років шантажує світ своєю ядерною дубиною. Але в якому насправді стані ця зброя, ніхто не знає. Ймовірно, не знає цього і сам Путін та його генерали. Тим більше, що ядерний потенціал Росії закінчився аж у 1997 році, а восстання вони проводили випробування ядерної зброї наприкінці 1990-х років. Не треба боятися Путіна й постійно вестися на його погрози. Окрім того, чіткі й жорсткі сигнали щодо руйнівних наслідків для Росії у разі застосування свого ядерного потенціалу постійно надходять із Білого дому, зокрема від президента США Джо Байдена.

Чи готові ЗСУ до зими? Чи достатньо потужностей в української легкої промисловості для забезпечення зимовим одягом та обладнанням? Чи варто закордонним волонтерам фокусувати на цьому увагу або ж краще зосередитися на інших питаннях?

**Забезпечення
фронту було
визначено
командуванням
як пріоритет
номер один. Усе,
що надходить
до логістичних
складів ЗСУ,
командування
ЗСУ розподіляє
згідно з
пріоритетами
й забезпечує
безпосередньо
до підрозділів.**

Так. Традиційно перехід на зимову форму одягу здійснюється 15 жовтня. Проте ми почали готувати процес забезпечення зимовою формою одягу заздалегідь – ще влітку. Перші контракти були укладені в червні. Ми підписували договори, додавали й додавали обсяги, згодом вийшли вже на ритмічні постачання. Наразі можу констатувати: першочергова потреба, а це насамперед захисники й захисниці, які безпосередньо перебувають на лінії фронту, забезпечена. Далі – прифронтові зони, віддалені від лінії фронту місця, формування резерву. Постачання йде кожного дня. Забезпечення фронту було визначено командуванням як пріоритет номер один. Усе, що надходить до логістичних складів ЗСУ, командування ЗСУ розподіляє згідно з пріоритетами й забезпечує передачу безпосередньо до підрозділів. Якщо зараз у когось на фронті немає форми, тому можуть бути різ-

ні причини – ритм війни вносить свої корективи. Адже зараз ключове питання – це логістика. Сили логістики – великі молодці й творять дива. Не можна передбачувати запакувати придбане на склад, щоби спокійно розвезти до бригад. Загрози «прильотів» нікуди не поділися, тому більшість роботи йде «з коліс», аби знизити ризик втрат. Не можна спокійно сформувати каравани вантажівок, їх треба дробити, ховати. Тож через логістику можуть бути затримки, але, як правило, це питання лічених днів.

Коли ми звільнимо наші території?

Не беруся прогнозувати дату закінчення війни. Однак проте, як вона завершиться, я вже казав: нашою перемогою і відновленням наших кордонів станом на 1991 рік.

Коли наші прикордонники будуть стояти вздовж нашого кордону, коли відновлять свою роботу авіакомпанії, бо вже немає жодної небезпеки, тоді війна завершена.

Ну і ви самі бачите, що в цьому напрямі у нас дуже позитивна динаміка. Лише внаслідок контрнаступу Збройних сил на Харківщині, що розпочався понад місяць тому, ми звільнили близько 8500 тисяч квадратних кілометрів нашої території. Сьогодні ми бачимо просування на півдні та сході держави. Тож знову повторю: ця війна завершиться перемогою України і крахом імперії.

ОФІС ВІЦЕПРЕМ'ЄРКИ З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ОЛЬГИ СТЕФАНІШИНОЇ

КАТЕРИНА БРАТКО
– ПОЗАШТАТНИЙ
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ,
ІНТЕРВ'ЮЕР. ПОНАД
15 РОКІВ РОБОТИ У
СФЕРІ ЖУРНАЛІСТИКИ.
СПЕЦІАЛІЗУЄТЬСЯ
НА ІНТЕРВ'Ю З
ПОЛІТИКАМИ,
ВИСОКОПОСА-
ДОВЦЯМИ, ЛІДЕРАМИ
ДУМОК, ЕКСПЕРТАМИ,
СПОРТСМЕНАМИ

УКРАЇНА-НАТО: ОБОРОННА ВЗАЄМОСУМІСНІСТЬ

30

вересня Україна звернулася до Організації Північно-атлантично-

го договору стосовно започаткування переговорного процесу щодо майбутнього членства в НАТО. До цього моменту українське суспільство готувалося багато років. Революція Гідності 2014 року остаточно визначила стратегічний курс України на вступ до НАТО, що пізніше, у лютому 2019 року, було зафіксовано в Конституції держави.

Усі ці роки в Україні відбувалися фундаментальні транс-

формації: ми змінювалися із пострадянської країни на сталу демократію з міцними інституціями (стійкість яких стала очевидною в умовах повномасштабної війни Росії). Інтеграція України до Західного світу відбувалася і на глибоко ціннісному рівні, і на технічному за секторами. Паралельно зростала підтримка громадянами вступу України до Альянсу, а від початку повномасштабної війни Росії підтримка досягла історичного максимуму.

Одним із критеріїв сприйняття України Альянсом як «одного з нас» є оперативна сумісність національних військових формувань зі збройними силами союзників. Взаємосумісність з Альянсом у секторі безпеки й оборони досягається шляхом упровадження підходів, практик, принципів

і стандартів, які використовують держави-члени НАТО.

Станом на кінець 2021 року 255 стандартів і керівних документів НАТО запроваджено в Україні. А з 24 лютого ЗСУ разом з іншими складовими сектора безпеки й оборони не просто досягають взаємосумісності в режимі реального часу, але й, можна сказати, винаходять і тестують нові практики на полі бою у протистоянні з силою, яка ще до 24 лютого вважалася «другою армією світу». Вони також отримують неоціненний бойовий досвід, який є важливим не лише для України, а й для союзників. Як уже висловився міністр оборони Великої Британії Бен Воллес в інтерв'ю Evening Standard 12 жовтня, Росія більше не наддержавна, і на кожному кроці РФ переоцінювали, а Україну недооцінювали.

У цьому матеріалі – аргументи, чому Україна вже де-факто є частиною НАТО не тільки цивілізаційно й політично, але у військовому та безпековому плані на прикладах впровадження підходів, практик, принципів і стандартів НАТО у різних сферах діяльності Збройних сил України та інших складових сектора безпеки й оборони. Водночас слід вказати на стійку допомогу союзників у процесі реформування і тренування ЗСУ, а з початком повномасштабного вторгнення мобілізацію військової підтримки.

1. ОБОРОННЕ ПЛАНУВАННЯ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ

Міністерство оборони застосовує модель управління оборонними ресурсами відповідно до підходів і принципів НАТО. Регулярно проводиться комплексний огляд сектора безпеки й оборони, на основі якого розробляється Стратегічний оборонний бюлетень та інші концептуальні документи. На основі рекоменда-

цій експертів НАТО розроблені Єдиний перелік спроможностей Міністерства оборони, Збройних сил України та інших складових сил оборони держави, а також Каталог типових носіїв спроможностей ЗСУ й інших складових сил оборони. Міністерство оборони розпочало черговий цикл оборонного планування на основі даних з Єдиного переліку і Каталогу типових носіїв, враховуючи реальні й потенційні воєнні загрози та фінансово-економічні можливості держави.

2. ОБ'ЄДНАНЕ КЕРІВНИЦТВО ТА ВІЙСЬКОВЕ УПРАВЛІННЯ

Система об'єданого керівництва силами оборони й військового управління у Збройних силах України трансформована з пострадянської моделі до сучасної євроатлантичної. Повноваження між Міністерством оборони та Генеральним штабом розмежовані, посади начальника Генштабу і головнокомандувача ЗСУ відокремлені. Структура Генерального штабу Збройних сил України та штабів оперативно-стратегічного й оперативного рівня відповідає типовим структурам штабів стратегічно-оперативного рівня армій країн-членів НАТО: J-, G-, M-, A- структурам.

**Головний
ситуаційний
центр України
модернізовано
відповідно
до сучасних
євроатлантич-
них практик.
Там обробляють
величезні масиви
інформації з
усіх державних і
недержавних баз
даних, зокрема
із супутників та
безпосередньо
з місць подій.
Функціонує
мережа
ситуаційних
центрів у
складових
сектора безпеки
й оборони.**

Органи військового управління поділені за функціональними напрямками: командування об'єднаних сил, сил підтримки, медичних сил, військ зв'язку й кіберзахисту тощо.

Вертикалі управління генеруванням військ (сил) та їх застосуванням чітко розподілені: функцію застосування військ (сил) виконує Командування об'єднаних сил Збройних сил України (Joint Forces Command) за аналогією з арміями держав-членів Альянсу.

У ЗСУ впроваджуються компоненти C4ISR – натовської системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження.

Головний ситуаційний центр України модернізовано відповідно до сучасних євроатлантичних практик. Там обробляють величезні масиви інформації з усіх державних і недержавних баз даних, зокрема із супутників та безпосередньо з місць подій. Функціонує мережа ситуаційних центрів у складових сектора безпеки й оборони.

3. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ І КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Нові військові звання осіб вищого офіцерського, рядового й сержантсько-

го (старшинського) складу та їхня кодифікація відповідають стандарту НАТО STANAG 2116. Резерв кандидатів для просування по службі формується за рейтинговим принципом на основі результатів комплексного оцінювання.

Комплектування Збройних сил України військовослужбовцями за контрактом наближене до комплектування в арміях союзників. Зокрема, військові комісаріати переформовані в територіальні центри комплектування й соціальної підтримки. У кожному з них діє підрозділ рекрутингу та комплектування з інструкторами з відбору на військову службу за контрактом.

Програми професійної військової освіти сержантського й офіцерського складу ЗСУ L1-L4 сформовані відповідно до принципів та методології НАТО. До прикладу, курси передбачають вивчення процедур підготовки та прийняття оперативних (Joint Operational Planning Process) і тактичних (Military Decision Making Process) рішень за стандартами НАТО.

За допомогою держав-членів Альянсу створено сержантський корпус – кістяк сучасних ЗСУ й сил оборони, який уже зараз відіграє свою важливу роль в обороні України від кремлівської навали. Триває активна підготовка молодших командирів. У видах Збройних сил України створені центри підготовки сержантського і старшинського складу.

4. ПІДГОТОВКА ВІЙСЬК (СИЛ)

З 2021 року підготовка військ (сил) оборони відбувається за натовськими підходами, тобто за єдиним замислом і планом та під єдиним керівництвом. На основі керівних документів

За допомоги партнерів радянські зразки озброєння й військової техніки поступово замінюють на зразки іноземного виробництва. Російська агресія проти України надала новий, надзвичайно потужний імпульс цьому процесу.

*В Україні
зроблені перші
кроки для
функціонування
об'єднаної
системи
логістики
сил оборони
відповідно
до підходів і
принципів НАТО.*

НАТО розроблено 13 доктрин і настанов із підготовки та застосування Збройних сил України та інших складових сил оборони, а також розроблено та введено в дію 50 нових бойових статутів видів, окремих родів військ (сил) із підготовки та застосування Збройних сил України й інших складових сил оборони. Підрозділи Збройних сил України оцінюють і сертифікують відповідно до натовських підходів: уже оцінені перші 11 військових частин (підрозділів) рівня рота – бригада.

5. ОЗБРОЄННЯ І ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА

За допомоги партнерів радянські зразки озброєння й військової техніки поступово замінюють на зразки іноземного виробництва. Російська агресія проти України надала новий, надзвичайно потужний імпульс цьому процесу.

Зараз Україна посідає друге місце у світі за кількістю сучасних протитанкових засобів іноземного виробництва. Артилерію замінюють на зразки НАТО калібрів 155 та 105 мм. В Україну вже надійшла перша німецька система ППО IRIS-T і найближчим часом очікується надходження американських NASAMS. Тривають перемовини щодо надання Україні сучасних літаків іноземного виробництва. Сили оборони використовують сучасні системи зв'язку й автоматизації управління військами, безпілотні літальні апарати, контрбатареїні радары, броньовану техніку тощо.

У середньостроковій перспективі очікується практично повна заміна основних старих радянських зразків озброєння та військової техніки на зразки НАТО. Таким чином відбудеться досягнення технологічної сумісності Збройних сил

України та складових сил оборони з військовими формуваннями держав-членів Альянсу.

6. ОБ'ЄДНАНА СИСТЕМА ЛОГІСТИКИ

В Україні зроблені перші кроки для функціонування об'єднаної системи логістики сил оборони відповідно до підходів і принципів НАТО. Функціонує вертикаль органів військового управління логістичним забезпеченням. Розроблена сучасна модель логістичного забезпечення за принципом централізованого постачання матеріальних ресурсів. Вона передбачає створення об'єднаних центрів забезпечення МТЗ за територіальним принципом.

Упроваджені типові організаційно-штатні структури логістики тактичного рівня. Також упроваджено Концепцію підтримки з боку країни, що приймає (Host Nation Support). Це є необхідною передумовою для проведення потенційних операцій (місій) НАТО на території України.

На «шостому Рамштайні», який проходив 12 жовтня, Україна представила результати щодо забезпечення контролю над одержаною від міжнародних партнерів зброєю. За словами міністра оборони України Олексія Резнікова, натовська інформаційна програма LOGFAS, разом з іншими інструментами, уже працює. LOGFAS дозволяє збирати, обробляти, аналізувати й поширювати інформацію для підтримки логістичних операцій.

7. МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У ЗСУ створено єдиний орган управління – Командування медичних сил, якому підпорядковані медичні установи й заклади сектора безпеки та оборони.

У системі медичного забезпечення Збройних сил України запроваджено чотирирівневу систему лікувально-евакуаційних заходів за передовим досвідом аналогічних систем держав-членів НАТО.

У сфері медичної реабілітації в Україні останніми роками стали доступними послуги з якісного протезування, зокрема завдяки допомозі Трастового фонду НАТО з фізичної реабілітації (протезування) військовослужбовців, поранених в антитерористичній операції. Українські протезисти пройшли навчання від закордонних спеціалістів відповідно до міжнародно визнаних стандартів ISPO Категорії II. Створено навчальну програму з фізичної та реабілітаційної медицини для українських лікарів на основі навчальної програми Європейської ради з фізичної та реабілітаційної медицини Європейської спілки медичних спеціалістів. Низку закладів із лікування (реабілітації) ветеранів оснащено необхідним медичним обладнанням.

У ЗСУ створено єдиний орган управління – Командування медичних сил, якому підпорядковані медичні установи й заклади сектора безпеки та оборони. У системі медичного забезпечення Збройних сил України запроваджено чотирирівневу систему лікувально-евакуаційних заходів за передовим досвідом аналогічних систем держав-членів НАТО.

ЇХНІЙ БІЗНЕС –
СМЕРТЬ
ЇХНІЙ БІЗНЕС –
СМЕРТЬ

РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ.
WAGNER GROUP

ПВК «Вагнер». Цю назву ми чуємо в новинах, коли йдеться про масові жорстокі вбивства, тортури, руйнування і знищення цивільного населення в місцях бойових дій, які ведуться за наказом і за підтримки Кремля. Але що таке ПВК «Вагнер»? Як вона з'явилася? Яку ідеологію сповідують її учасники?

За словами самого засновника угруповання Дмитра Уткіна, позивний «Вагнер», контракт із «Вагнером» – це угода з дияволом. Уткін відкрито називає компанію мілітарним організованим злочинним угрупованням. На відмінну від інших ПВК у світі, ПВК «Вагнер» не є зареєстрованою юридичною особою, однак її діяння повинні кваліфікуватись як тероризм. Тероризм полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні терору шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення й органів влади або вчинення інших зазіхань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей. Саме цим і займається ПВК «Вагнер».

ЗАПОЧАТКУВАННЯ ПРИВАТНИХ ВІЙСЬКОВИХ КОМПАНІЙ КРЕМЛЯ

Ідею створення приватних військових компаній (ПВК) у Росію привіз колишній генерал-лейтенант південноафриканських сил безпеки й засновник першої у світі легальної приватної армії Executive Outcomes Ебен Барлоу. Відомо, що Барлоу прибув у Росію в 2010 році як учасник Петербурзького міжнародного економічного форуму. Однак, окрім офіційного виступу, він провів закриту презентацію концепції ПВК представникам Генштабу Міноборони РФ, де продемонстрував ідею формування приватних військових компаній із відставних військових та контрактників.

Уже у 2011 році в Росії була зареєстрована охоронна фірма Moran Security Group. Її очолював Олексій Бадіков. Фірма займалася охороною приватних суден від піратів, оскільки на той час актуальною проблемою було захоплення піратами кораблів у районі Сомалі. Проте фірма не була успішною: конкуренція та відсутність досвіду в питаннях регіональних проблем призвели до інциденту з арештом екіпажу судна Myre Seadiver, яке на-

лежало Moran Security Group, у жовтні 2012-го року в Нігерії.

Коли почалося повстання та громадянська війна у 2012 році в Сирії, де протестувальники вимагали відставки президента Башара аль-Асада й завершення майже 50-річного однопартійного правління Баасистів, Башар Асад звернувся до Путіна по допомогу.

РОСІЙСЬКА ПВК У СИРІЇ

Після надходження прохання про допомогу у війні в Сирії Кремль вирішив використати ПВК як інструмент прихованої допомоги. Прикриттям виступив контракт від Міністерства нафти та мінеральних ресур-

**За словами
самого
засновника**

**угруповання
Дмитра Уткіна,
позивний
«Вагнер»,
контракт із
«Вагнером»
– це угода з
дияволом.**

сів Сирійської Арабської Республіки на охорону об'єктів видобутку, транспортування й переробки сирійської нафти. Усі переговори в Москві проросійських найманців особисто вів посол Сирії в РФ Ріяд Хаддад, який підписав договір на відправку найманців із російською охоронною компанією Moran Security Group. Формально набором найманців до Сирії займалися заступник директора компанії Moran Security Group Вадим Гусев і керівник кадрової служби цієї компанії Євген Сидоров, які у 2013 році в Гонконзі створили ПВК «Славянський корпус», куди набирали колишніх спецпризначенців із ФСБ, ГРУ, ВДВ, ВВ МВС тощо. Однак насправді вказаний офшор був прикриттям російської охоронної компанії Moran Security Group.

Операція ПВК «Славянський корпус» у Сирії виявилася провальною. Коли бійці «Славянського корпусу» потрапили в засідку, прикриваючись артилерією та авіацією сирійських урядових військ, вони відступили, але при цьому зазнали великих втрат. Один із командирів – Уткін Д.В. із позивним «Вагнер» – колишній командир 700 окремого загону спеціального призначення (в/ч 75143) ГУ ГШ ЗС РФ зумів здійснити тактично правильний відступ, чим врятував життя сво-

го особового складу. Це було єдине бойове зіткнення «Славянського корпусу» в Сирії, яке не перетворилося на могилу для російських найманців. Іншу ж частину особового складу «Славянського корпусу» від знищення врятувала пилова буря. Супротивника, який (нібито) відступав, не переслідували. Ба більше, частина найманців під час відступу покинула особисті речі й документи, які дісталися їхньому ворогові та стали незаперечним доказом російської авантюри в Сирії.

8 жовтня 2013 року російський уряд екстрено направив до Сирії два чартерні судна для вивезення найманців до Москви. Біля трапу літаків їх одразу зустріли й заарештували спецпризначенці ФСБ. У жовтні 2014 року Московський міський суд засудив керівників компанії Вадима Гусева та Євгена Сидорова до трьох років позбавлення волі кожного за найманство, щоби приховати причетність влади РФ до діяльності ПВК «Славянський корпус».

Однак ідею ПВК як інструменту гібридної війни влада Кремля не полишила. Так Уткін, під особистим номером М-0209, очолив створений російською військовою розвідкою позаштатний підрозділ, що здобув популярність як ПВК «Вагнер», названий на честь позивного самого Уткіна.

ПВК «ВАГНЕР»

Приватна військова компанія «Вагнер» – це термін, який використовують ЗМІ. Насправді, юридично такої компанії немає. Вона ніколи й ніде не реєструвалася, не входить до регулярних збройних сил Росії та не має юридичного статусу

**Приватна
військова
компанія «Вагнер»
– це термін, який
використовують
ЗМІ. Насправді,
юридично такої
компанії немає.
Вона ніколи й ніде
не реєструвалася,
не входить
до регулярних
збройних сил
Росії та не має
юридичного
статусу на її
території.**

на її території. Її бійці відсутні у списках особового складу будь-якого військового підрозділу РФ. Крім того, діяльність ПВК у РФ формально заборонена. Перше офіційне джерело, в якому згадується цей підрозділ, – список санкцій Мінфіну США 2017 року, у якому фігурує PMC Wagner.

Військове формування, що отримало назву «Вагнер», було створене у 2014 році на основі вищезгаданої організації «Славянський корпус».

Навесні 2014 року ПВК «Вагнер» брала участь в окупації Криму, а пізніше її найманці воювали в Луганську та в Сирії на боці РФ. Усі вони мають на озброєнні бронетехніку та важку зброю. Власником військової компанії є Євген Пригожин – російський олігарх і довірена особа Володимира Путіна. Керівник Дмитро Уткін, позивний «Вагнер», – затятий прихильник нацистської ідеології. До 2013 року Уткін був командиром 700 окремого загону спецпризначення 2-ї окремої бригади підрозділу спеціального призначення ГРУ МО Росії. Неодноразово члени ПВК «Вагнер» отримували державні нагороди Росії за особистими наказами президента РФ Володимира Путіна, хоча вони й не були офіційно опубліковані.

Як свідчать дані з відкритих джерел, багато бійців «Вагнера» є послідовниками ультраправої, неонацистської ідеології.

Як свідчать дані з відкритих джерел, багато бійців «Вагнера» є послідовниками ультраправої, неонацистської ідеології.

На фото - група солдатів ПВК «Вагнер», якою керує людина у кашкеті Вермахту. Обличчя найманців приховані, проте лисина й форма вуха, які ми бачимо на фотографії, дозволяють стверджувати, що цією людиною може бути Уткін.

Ще один «високопоставлений» бойовик, друг Дмитра Уткіна – Ян Петровський, заступник командира частини спеціального призначення «Русич». «Русич» – російське неонацистське мілітаризоване угруповання, яке брало активну участь у бойових діях не тільки в Україні, а й у Сирії. На одній із фотографій, зроблених під час перебування Петровського в Сирії, видно позу

ФОТО УТКІНА З НАЦИСТСЬКИМИ ТАТУЮВАННЯМИ

із нацистським вітанням. Ці знімки були не тільки локалізовані з метою визначення точного розташування Петровського, але також була ідентифікована його особа, незважаючи на розмите зображення обличчя на фотографіях.

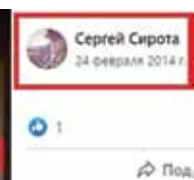
На одній із фотографій, зроблених під час перебування Петровського в Сирії, видно позу із нацистським вітанням.

Наступні фото розміщені братами-близнюками Сиротою С.В. і Сиротою А.В., колишніми співробітниками Калінінградського ОМОНу. Після «Славянського корпусу» у 2014-2015 роках брати Сироти воювали в Україні, а з 2016 неодноразово виїжджали до Сирії та Судану у складі ПВК «Вагнер». У штаті цієї структури вони обіймають посади водія та навідника розрахунку ПТУР протитанкового взводу (1915 та М-1240 відповідно). Брати не лише люблять позувати з «могильними хрестами Вагнера» на грудях, а й із часів своєї служби у ПВК «Славянский корпус» відкрито носять амуніцію із зображенням нацистської символіки у вигляді здвоєної руни «зіг».

Наступні фото розміщені братами-близнюками Сиротою С.В. і Сиротою А.В., колишніми співробітниками Калінінградського ОМОНу.

А це – фото військової машини найманців ПВК «Вагнера». На ній намальована руна Одал, зображення якої було на прапорі піхоти СС під час Другої світової війни.

Ще одна руна, що часто зустрічається, – Тейваз, яка асоціюється з війною. СС вона позиціонувалася як бойова руна (Kampf), що символізує військове командування. Ми бачимо цю руну на зробленому в ЦАР знімку російських найманців:

Далі ми наводимо приклади, що стосуються конфлікту в Лівії – найманці ПВК «Вагнер» залишили знаки свастики й рун СС, а також інші символи ненависті на контрольованій ними території. Напис на стіні російською: «Я бачу мечеті на російській землі, а краще би бачити їх у пекельнім вогні». 14/88 – поєднання двох символів ненависті, що асоціюються з нацистами: 1) 14 (скорочення слогана «14 слів»: «Ми повинні захистити саме існування нашого народу та його майбутнє для дітей білої людини») і 2) 88 (заміна Heil Hitler). Ці знаки були залишені російськими найманцями у передмісті Тріполі.

Розпочавши свій шлях у 2014 році під час російської агресії на сході України, ПВК «Вагнер» показала себе як ефективний засіб реалізації гібридної експансії Кремля. Присутність компанії швидко поширилася на Близький Схід, Африку й навіть Південну Америку. Кремль давав своїм бойовикам повну свободу дій. Декілька років тому засоби масової інформації неодноразово публікували кадри, де «вагнерівці» забивають людей кувалдами, ріжуть голови та спалюють живцем. Проте тоді ці факти не переконали світ визнати «Вагнер» терористичною організацією, а Росію – країною-спонсором тероризму. Тепер це неонацистське угруповання виступає за катування україн-

Розпочавши свій шлях у 2014 році під час російської агресії на сході України, ПВК «Вагнер» показала себе як ефективний засіб реалізації гібридної експансії Кремля. Присутність компанії швидко поширилася на Близький Схід, Африку й навіть Південну Америку.

ських полонених, зокрема «ви-
лучення частин тіла».

Бойовики цієї організа-
ції звинувачуються у бага-
тьох вбивствах і воєнних зло-
чинах на території іноземних
держав – України, а також Си-
рії, Судану, Лівії, Малі й Цен-
тральноафриканської Респу-
бліки (ЦАР).

Чотири роки тому в ЦАР
були вбиті журналісти Орхан
Джемаль, Кирило Радченко
й Олександр Расторгуєв, які
приїхали туди, щоби розслі-
дувати діяльність ПВК «Ваг-
нер». За ними вели стеження
з моменту їхнього прибуття
в ЦАР, потім розстріляли на
дорозі між містами Сібу та
Кага-Бандоро.

У Малі 5 березня 2022
року «вагнерівці» прибули
до одного із сіл і, за слова-
ми очевидців, зібрали до-
рослих чоловіків та підліт-
ків, зв'язали їм руки за спи-
ною й зав'язали очі. Серед
захоплених були мешканці
села, а також ті, хто прий-
шов туди по воду з інших
поселень. Солдати маро-
дерили в селах і тримали
в заручниках жінок та ді-
тей. Після цього вони по-
били кийками зв'язаних
чоловіків. Потім вивезли
понад 30 людей. Наступ-
ного дня їхні рештки вия-
вили за чотири кілометри
від села – їх застрелили, а
трупні спалили.

Сьогодні ПВК «Вагнер»
продовжує свої терорис-
тичні дії на території
України: вибухи в Оленів-
ці, що призвели до масо-
вої загибелі українських
захисників, – це безза-
стережний акт терориз-
му. За наявною інформа-
цією, цей акт здійснили
саме найманці зі складу

ПВК «Вагнер» за особистою ко-
мандою номінального власни-
ка ПВК Євгена Пригожина.

Під час штурму Вуглегір-
ської ТЕС у Донецькій області
бойовики ПВК «Вагнер» пере-
одяглися у форму українських
військовослужбовців, чим по-
рушили статтю 23 Гаазької
конвенції про закони та звичаї
ведення війни. Вони це під-
твердили, коли самі виклали в
інтернет відео, на якому чітко
видно, що їхній бойовик одяг-
нений у форму українського
солдата.

Ядерний шантаж усього
світу, пов'язаний із захоплен-
ням росіянами Запорізької
АЕС, також не обійшовся без
«вагнерівців». Російське ко-
мандування віддало наказ
замінювати атомну електро-
станцію, але військовослуж-
бовці ЗС РФ відмовилися ви-
конувати наказ. Представ-
ники «Росгвардії», незважа-
ючи на гучні заяви керівни-
цтва, також зволікали, оче-
видно, усвідомлюючи, що
наслідками їхніх дій може
стати ядерна катастрофа,
яка за масштабами пере-
вершить Чорнобиль. Для
виконання наказу було за-
лучено бойовиків «Вагне-
ра», які без вагань взяли-
ся його виконувати.

Значна кількість росій-
ських найманців, які слу-
жать у ПВК «Вагнер», відо-
мі причетністю до воєн-
них злочинів у різних кра-
їнах світу. Вони дотриму-
ються нацистських, шові-
ністичних поглядів, а їхні
діяння чітко підпадають
під визначення поняття
тероризм.

**Сьогодні ПВК
«Вагнер»
продовжує свої
терористичні
дії на території
України: вибухи
в Оленівці, що
призвели до
масової загибелі
українських
захисників, – це
беззастережний
акт тероризму.
За наявною
інформацією,
цей акт
здійснили саме
найманці зі
складу ПВК
«Вагнер» за
особистою
командою
номінального
власника
ПВК Євгена
Пригожина.**

Ukraine **NOW**

de

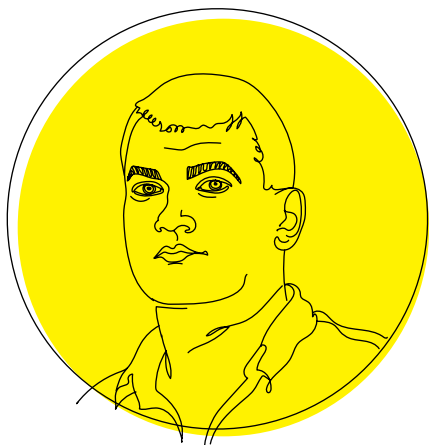
WWW.UKRAINENOW.DE

**ВСЕ ПРО УКРАЇНСЬКІ ІНІЦІАТИВИ,
ПОДІЇ І ПРОЄКТИ В НІМЕЧЧИНІ.**

**З 2016 РОКУ МИ ЩОДНЯ ІНФОРМУЄМО
ПРО КОНФЕРЕНЦІЇ, ВИСТАВИ, ДИСКУСІЇ,
ЛІТЕРАТУРНІ ЗУСТРІЧІ І КНИЖКОВІ ПОРАДИ
НІМЕЦЬКОЮ І УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ.**

facebook |

ДЕ КИТАЙ У ВІЙНІ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ?

СТЕПАН НАЗАРЕНКО
– УКРАЇНСЬКИЙ
ЖУРНАЛІСТ,
ПУБЛІЦИСТ,
ВОЛОНТЕР

Невдалий блицкриг Росії в Україні перетворився на тривале випробування не лише для армій, але й для економік двох держав. Росіяни десятиліттями створювали фінансову подушку безпеки за рахунок експорту нафти й газу, тому перевага була на їхньому боці. Однак антиросійські санкції та підтримка України з боку Європейського Союзу, США й інших західних країн дозволили змінити хід «війни на виснаження».

Проте залишилося питання: «На чиєму боці Китай?». Відповідь на нього може прискорити завершення війни. Китайська влада поки що зберігає мовчання й дотримується формального нейтралітету, який сприймається як підтримка країни-агресора. Водночас китайська державна пропаганда просуває наратив правоти Росії всередині країни та за кор-

РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ.
РОЛЬ КИТАЮ

доном. Зокрема, у китайських соцмережах видалялися всі проукраїнські пости, а китайські медіа залучали журналістів до висвітлення дій російських військ в Україні.

СХІДНИЙ «НЕЙТРАЛІТЕТ»

Не давати однозначну відповідь – це традиція КНР, яку пов'язують з особливостями східної дипломатії. Але вона викликає занепокоєння, бо може свідчити про невпевненість або приховану підтримку агресора.

Китай важко сприймати як державу, що не впевнена у власних силах. Це друга за розміром світова економіка після США, яка вже давно переросла статус світової фабрики товарів широкого вжитку. Тут є потужна промисловість і розвинутий військово-промисловий комплекс, який виробляє широку номенклатуру продукції: від стрілецької зброї та бронетехніки до авіаносців і реактивних літаків, які можуть стати

у пригоді російському диктатору Владіміру Путіну.

Саме тому дуже важливо отримати чітку позицію КНР щодо повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Інакше такий «нейтралітет» завжди матиме «присмак» підтримки диктатора Путіна.

Варто лише згадати, що коли 30 вересня Росія наклала вето на резолюцію Ради Безпеки ООН, яка засуджує проголошену Москвою анексію частини України, КНР не було серед 10 країн-учасників Ради Безпеки, які підтримали документ. Китай разом з Індією, Бразилією та Габоном утрималися, створюючи ілюзію багатовекторного світового порядку. Це додає нервозності у геополітичну ситуацію та створює хвилю чуток і фейків, які позначаються на міжнародній репутації КНР.

ПРИЧИНИ НЕРІШУЧОСТІ

Цю нерішучість зазвичай пов'язують із кількома прикладними цілями. Перше – це амбіції Китаю щодо Тайваню, частково визнаної держави, яка має велику підтримку Заходу. Начебто

Китай важко сприймати як державу, що не впевнена у власних силах. Це друга за розміром світова економіка після США, яка вже давно переросла статус світової фабрики товарів широкого вжитку.

Китай, який вважає цей острів своєю частиною, на прикладі російсько-української війни вивчає «червоні лінії», які може пробачити колективний Захід у разі повномасштабного вторгнення на Тайвань. Однак із боку Заходу є рішучість – варто лише згадати серпневий візит на острів американського топполітика Ненсі Пелосі попри погрози з боку КНР.

Друге – XX з'їзд Комуністичної партії Китаю у жовтні 2022 року, на якому було обрано старого генерального секретаря компартії.

Третя причина обраного «нейтралітету» – бажання отримати зиск за рахунок сусіда, який слабшає.

JUST BUSINESS TA ГУМАНІТАРНЕ ПИТАННЯ

ЄС, США й інші країни G7 з 24 лютого 2022 року активно впроваджують антиросійські санкції. Проте Китай залишається серед тих, хто все ще тримає відкритою свою економіку для Росії. Країна збільшує закупівлі російської нафти, імпортує газ і метало-

прокат. Продає свої товари росіянам.

Це звичайний прагматизм – Росія надає великі знижки на свою промислову продукцію та енергоносії. Однак співпраця з російськими компаніями – це майже пряме фінансування військової машини РФ.

Примітно, що отримані прибутки КНР навіть не направляє на розв'язання гуманітарних проблем, хоча нагадує про них. 7 вересня під час засідання Ради Безпеки ООН заступник постійного представника КНР при ООН Ген Шуан заявив, що міжнародна спільнота має продовжувати надавати підтримку Україні й сусіднім країнам.

Проте це лише слова. Станом на вересень відомо тільки про допомогу, яку КНР надала ще в березні. Це два транші на \$2,36 млн – непорівнянні суми з підтримкою України від G7 або з розмірами китайської економіки.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТИСК

У кінці березня відбувся 23-й саміт ЄС-Китай, на якому лідери ЄС намагалися переконати Пекін не підтримувати Росію в її війні проти України. «Ми розраховуємо на підтримку Китаю в досягненні тривалого припинення вогню, завершення невиправданої війни та розв'язання драматичної гуманітарної кризи,

*У кінці березня
відбувся 23-й
саміт ЄС-Китай,
на якому лідери
ЄС намагалися
переконати Пекін
не підтримувати
Росію в її війні
проти України.
«Ми розраховуємо
на підтримку
Китаю в
досягненні
тривалого
припинення
вогню, завершення
невиправданої
війни та
розв'язання
драматичної
гуманітарної
кризи, спричиненої
нею», – заявив
тоді голова
Європейської Ради
Шарль Мішель.*

спричиненої нею», – заявив тоді голова Європейської Ради Шарль Мішель.

Зауважимо, що під час діалогу між ЄС і Китаєм, останній просто повторював наративи російської пропаганди, звинувачуючи НАТО в діях Росії. А недотримання КНР санкцій проти Росії наголошує на неповазі КНР до міжнародних проблем, норм та інституцій ЄС.

Між іншим, офіційно Китай досі не надавав відкритої воєнної підтримки росіянам, проте існують інші способи допомоги агресору. Це вже згадане ігнорування санкцій і голосування в ООН, яке створює вигідну для росіян видимість «розмаїття думок».

«Жоден громадянин Європи не зрозуміє, якщо Росія отримає будь-яку підтримку у веденні війни. Ба більше, це призведе до значної репутаційної шкоди для Китаю у Європі», – застерегла в березні президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн.

Проте по закінченню Саміту не було спільних заяв і рішень. У підсумковому пресрелізі від МЗС Китаю війна в Україні буде названа «українською кризою», проте і вигадане росіянами формулювання «спеціальна військова операція» також не використовувалося. Голова КПК Сі Цзіньпін закликав до «мирних переговорів».

6 місяців, які минули з моменту тої зустрічі, не змінили поведінку Росії й диктатора Володимира Путіна. Заяви та дії перейшли всі межі міжнародного права і спрямовані лише на ескалацію подій. Тож не виключено, що ЄС має ініціювати чергову зустріч із Китаєм і знайти переконливіші аргументи для китайських політичних лідерів.

ПИТАННЯ ОСОБИСТОГО ХАРАКТЕРУ

Україна також має особисті підстави для більш прихильного ставлення КНР, оскільки у партнерстві з нашою державою розвивалися китайська індустрія та військово-промисловий комплекс.

Уже декілька десятиліть українські металурги поставляють до Китаю металопрокат і залізну руду, що дозволило цій східній країні стати найбільшим світовим виробником й експортером сталі.

Не менш цікава співпраця КНР та України у військовій сфері, усі особливості якої навряд чи найближчим часом з'являться у відкритому доступі. Однак є певні події, які просто неможливо не побачити.

Україна також має особисті підстави для більш прихильного ставлення КНР, оскільки у партнерстві з нашою державою розвивалися китайська індустрія та військово-промисловий комплекс.

*Можливо,
активність
КНР замість
«нейтралітету»
дозволила б
розв'язати
складну
геополітичну
ситуацію,
центром якої
стала Україна.
Разом із тим,
заплющування
очей КНР
на кричущі
порушення Росією
міжнародного
права, ігнорування
принципів
територіальної
цілісності й
суверенітету
підриває світовий
порядок, його
чинні норми та
правила.*

17 червня цього року в Шанхаї був спущений на воду третій китайський авіаносець – Фуцзянь, який став черговою демонстрацією військових можливостей Китаю. Тому варто пригадати роль України в розвитку цього напрямку військово-морських сил КНР. Перший китайський авіаносець Ляонін було збудовано в українському Миколаєві, який у недобудованому стані продали до Китаю у 1998 році. Саме його конструкція стала основою для створення другого і третього китайських авіаносців.

Є інші приклади, у яких роль КНР була більш чіткою. У 2020 році КНР стала №1 серед покупців українського збіжжя. Тобто Україна виявилася одним із гарантів продовольчої безпеки Піднебесної. Однак цього року через російські агресію та блокування чорноморських портів, експорт агропродукції зупинився. Схоже, що це стало болісним ударом для КНР, бо вже у травні міністр закордонних справ Ван І закликав «сприяти припиненню вогню якнайшвидше, щоби забезпечити зелений коридор для експорту зерна». Наприкінці липня запрацював «зерновий коридор».

На цьому фоні обіцянка Китаю надати Україні 790 тисяч доларів США допомоги виглядає смішною, враховуючи розмір китайської економіки та

китайську риторику великої держави. Різкий контраст із «безмежним» партнерством Китаю з Росією не може бути більш чітким.

Виглядає так, що у той час, як Україна допомогла КНР побудувати сучасну армію – включно з першим авіаносцем КНР і крилатими ракетами повітряного базування, – коли почалася війна, у Китаї вибрали Росію.

Можливо, активність КНР замість «нейтралітету» дозволила б розв'язати складну геополітичну ситуацію, центром якої стала Україна. Разом із тим, заплющування очей КНР на кричущі порушення Росією міжнародного права, ігнорування принципів територіальної цілісності й суверенітету підриває світовий порядок, його чинні норми та правила. Виникає запитання: «Чи підтримує Китай вторгнення Росії в інші країни світу?»

@BRAVERY

**TO RESIST ON
THE LEGAL FRONT**

“СТАТУС КАНДИДАТА - ЦЕ НАЙКРАЩЕ РІШЕННЯ, ЯКЕ МІГ УХВАЛИТИ ЄС”. ІНТЕРВ'Ю З ПРЕЗИДЕНТКОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ РОБЕРТОЮ МЕЦОЛОЮ

вернутися сюди зі своєю родиною, коли Україна переможе у війні.

Як Ви вперше дізналися про Україну? У якому віці, як це було? Якими були Ваші перші враження? Можете описати цей момент?

Здається, я вперше почула про Україну, як і багато хто, на уроці географії у школі. Тоді я б ніколи не подумала, що Україна та її народ одного дня стануть утіленням боротьби за демократичні цінності в Європейському Союзі. Я відвідала Україну вперше 1 квітня цього року. Саме тоді я пообіцяла Президенту Зеленському по-

Як Ви дізналися про початок повномасштабної війни? Які були перші думки та дії (чи передбачали Ви це)? Чим той день у Європарламенті відрізнявся від інших? Ви помітили консолідацію сил навколо українського питання? Можливо, деякі проросійські політики перейшли на бік України?

Я ніколи не забуду 24 лютого 2022 року. Ця дата назавжди залишиться в моїй пам'яті. Коли

ЄВРОПА ТА УКРАЇНА

я почула новину про напад на Україну, я була шокована й не могла в це повірити. Хоча деякі держави – країни Балтії, Польща, Чехія, Фінляндія – попереджали нас про це упродовж тривалого часу, ми не передбачили того, на що насправді здатний Путін. Тому з моменту, коли путінські танки вїхали на територію незалежної та суверенної України, ми одразу змінили своє ставлення до Росії й вимагали найжорсткіших санкцій. Нам було зрозуміло, що позиція Європарламенту щодо цього має бути твердою: підтримка України.

Однак ця дата також залишиться в моїй пам'яті через безпрецедентний прояв європейської єдності. Перед обличчям лиха наша Європа стала сильнішою, ніж будь-коли. І ми готові йти далі, щоби відстоювати наші цінності, ті самі цінності, за які бореться український народ.

Українські прапори, які тиждень висіли біля Європарламенту, були безпрецедентним випадком, коли прапори однієї держави замінили всі інші. Чия це була ідея і чи важко було її погодити?

Європейський парламент, який я очолюю, хотів чітко дати зрозуміти, що Європейський Союз рішуче підтримує Україну сильним виявом єдності. Для нас також було важливо показати, що наші обіцянки та наша політична підтримка також можуть призвести до відчутних результатів, а саме військової та фінансової підтримки, які допомогли і продовжують допомагати нашим українським друзям на місцях.

Чи можете Ви назвати головний виклик, з яким Україна зіткнеться на шляху до членства в ЄС? Як ми можемо з ним впоратися?

Надання Україні статусу кандидата було найкращим рішенням, яке міг ухвалити Європейський Союз. Це не тільки дало надію українцям, але, що більш відчутно, це дасть Україні імпульс для реформ і доступу до програм ЄС. Звичайно, вступ залишається структурованим процесом, заснованим на заслугах, і кожна країна має власний курс, тому Україні доведеться наполегливо працювати, щоби виконати всі критерії та здійснити всі реформи, необхідні для початку переговорів і, зрештою, для того, щоби стати повноцінним членом ЄС. Я дуже довіряю українському уряду й вірю, що він твердо стоїть на правильному шляху. Якщо темп, з яким Україна відповіла на всі запитання, необхідні перед отриманням статусу кандидата, не знизиться, ви поб'єте всі рекорди на цьому шляху.

Я ніколи не забуду 24 лютого 2022 року. Ця дата назавжди залишиться в моїй пам'яті. Коли я почула новину про напад на Україну, я була шокована й не могла в це повірити.

“НЕ ДОПУСТИМО ЖОДНОЇ ВТОМИ ВІД ВІЙНИ”. ІНТЕРВ'Ю З ПРЕЗИДЕНТКОЮ ЄЕСК КРІСТОЮ ШВЕНГ

Що можуть зробити організації громадянського суспільства за межами України, щоби допомогти державі виграти цю війну й відбудуватися?

Перш за все, я вважаю, що роль громадянського суспільства полягає в тому, щоби продовжувати виступати за збереження солідарності ЄС і надання підтримки Україні. Країни-члени та їхні національні організації

були й залишаються на передовій допомоги біженцям з України. Ми, як Комітет, прагнемо зміцнювати співпрацю з українськими організаціями громадянського суспільства. Ці контакти й партнерство матимуть вирішальне значення для відбудови України.

Дозвольте наголосити, що процеси відновлення мають бути сталими, прозорими й базуватися на новітніх зелених і цифрових технологіях. Їх потрібно розглядати як можливість створити рівні шанси для всіх. Чому б не створити український зелений курс на основі європейського зеленого курсу? Країна має відбудовуватися спільними зусиллями української влади та громадянського суспільства. Україні справді пощастило мати динамічне

й дуже компетентне громадянське суспільство, яке за останні три десятиліття набуло безцінних знань і практичного досвіду.

Ми готові поділитися нашим досвідом і знаннями. Деякі з країн-членів ЄС мають нещодавній досвід післявоєнного відновлення, тож їхній досвід та отримані уроки, безумовно, стануть дуже корисними. Це буде колосальним викликом для вашої країни, а також для Європи, і вимагатиме самовід-

даної участі громадянського суспільства. Ми вважаємо, що організації громадянського суспільства мають бути залучені до розробки й моніторингу програм реконструкції, а також забезпечення відповідності цих програм законодавству ЄС.

**Чи відчуваєте Ви зга-
сання уваги до України з
боку членів Європейсько-
го соціально-економічного
комітету впродовж цих
восьми місяців?**

Дозвольте висловитися чітко й повторити сказане президенткою Європейської комісії фон дер Ляен у її промові щодо стану Союзу, виголошеній у середині вересня: ми просто не можемо допустити й не допустимо жодної втоми від солідарності чи втоми від війни. Тут питання стосується не лише України, це стосується всіх нас; нашої безпеки, демократії, свободи й основоположних прав. Ідеться про наше майбутнє.

У Комітеті, а також і в більш неформальних умовах, здається, майже неможливо провести будь-яку дискусію без обговорення ситуації в Україні – чи то енергетичної або продовольчої безпеки, чи то екології, соціальних та економічних питань, внутрішнього ринку тощо.

У липні Європейський соціально-економічний комітет провів у Кракові конференцію щодо допомоги й відбудови України та її європейської перспективи. Захід зібрав до 200 учасників, які представляють українське і європейське громадянське суспільство, місцеву й національну владу. Вони обговорили підтримку людей, які тікають від війни, і почали міркувати про те, як краще підтримувати роботу організацій громадянського суспільства після того, як війна нарешті закінчиться.

Комітет підтримує регулярні обміни в рамках налагоджених каналів, а саме платформи громадянського суспільства ЄС-Україна і внутрішньої консультативної групи. Наші члени та їхні організації продовжують свою діяльність для підтримки України як на рівні своїх держав-членів ЄС, так і на загальноєвропейському рівні.

Дозвольте вас запевнити – Україна постійно присутня в наших думках, у нашій співпраці й у наших серцях.

*Роль
громадянського
суспільства
полягає в
тому, щоби
продовжувати
виступати
за збереження
солідарності
ЄС і надання
підтримки
Україні.*

Сьогодні ми сповнені надії, натхненні вашою надзвичайною мужністю й рішучістю. Ми дивимося в майбутнє, у наше спільне майбутнє, тому що зараз Україна є кандидатом на вступ до ЄС.

Як змінилися Ваші відчуття і прогнози щодо цієї війни впродовж її тривалості?

Я ніколи не забуду той жахливий ранок 24 лютого. Те, що було неможливо уявити, стало реальністю – у Європі розпочалася війна. Того дня було пленарне засідання нашого Комітету. Ми негайно змінили порядок денний, щоби провести перше обговорення того, що щойно сталося. Як ви можете собі уявити, це було дуже емоційно... так залишається й донині.

Спочатку ми були налякані, ми втратили дар мови, роз-

губилися. Але дуже швидко ці почуття переросли в ідеї, плани й дії. Ніхто не хотів залишатися осторонь – чи на особистому, чи інституційному рівні. З першого дня ми найрішучіше засудили російську агресію проти України, ми ухвалили дві однозначні резолюції, ми надали простір для українських організацій громадянського суспільства, зокрема й вашій, у своїх приміщеннях, ми звернулися до наших партнерських організацій в Україні, ми організували заходи й конференцію високого рівня щодо ситуації в Україні та ще багато інших речей.

Сьогодні ми сповнені надії, натхненні вашою надзвичайною мужністю й рішучістю. Ми дивимося в майбутнє, у наше спільне майбутнє, тому що зараз Україна є кандидатом на вступ до ЄС.

Які історії співпраці між ЄС та Україною Вас надихнули найбільше з початку повномасштабної війни?

Дуже важко обрати лише кілька. Щодня ми стаємо свідками неймовірних історій, деякі з них розбивають наше серця, інші зігрівають. У перші дні й тижні війни всі ми були вражені величезною солідарністю простих людей, які дуже часто без вагань передавали ключі від своїх домівок людям, яких раніше не бачили. Українські діти почали ходити разом із нашими дітьми до школи, на дитячі майданчики, їхні матері отримували роботу і ставали наші-

вірних страждань, а з іншого – сповнені надії. Такі зустрічі переконують мене в тому, що людяність переможе і ця жахлива війна скоро закінчиться.

ми колегами або відвідували тренінги, щоби швидше інтегруватися на ринок праці ЄС.

Якщо ж говорити конкретніше, то під час уже згадуваної поїздки до Кракова була нагода зустрітися з польськими жінками-скаутками, які з першого дня війни відсунули вбік свою роботу, особистий комфорт, а іноді навіть свої родини, щоб допомогти українцям, які прибували до Польщі. Вони працювали не покладаючи рук, не рахуючи всіх безсонних ночей, які їм довелося пережити з лютого. Їхні свідчення справді надихали – з одного боку, сповнені неймо-

Що нового українці можуть принести в європейську родину?

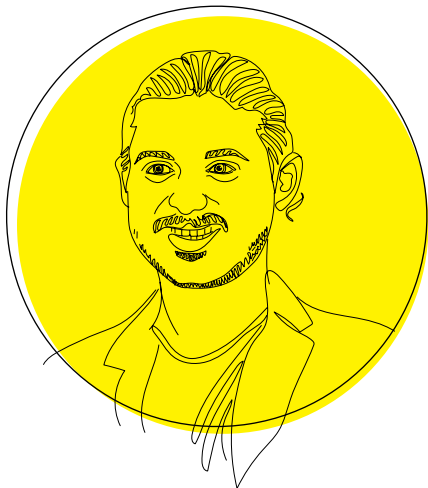
Я думаю, що ми недостатньо наголошуємо на всій додатній вартості, яку принесе Україна. У нас не тільки одна історія, ідеали та прагнення, ми просто будемо сильнішими з Україною, ніж без неї. Ваші земляки щодня доводять свій неймовірний героїзм і рішучість. Я не втомлююся повторювати: Україна бореться за нас, за все те, у що ми віримо.

З приходом України наша європейська родина збагатиться хоробрими людьми, їхньою культурою, традиціями й історичним досвідом, а також смачною кухнею, видатними спортсменами, блискучою молоддю, активним громадянським суспільством і багато чим іншим.

*З приходом України наша європейська
родина збагатиться хоробрими
людьми, їхньою культурою,
традиціями й історичним досвідом,
а також смачною кухнею, видатними
спортсменами, блискучою
молоддю, активним громадянським
суспільством і багато чим іншим.*

ПОСТАВ ПОСТАВ НА ПАУЗУ! НА ПАУЗУ!

ДАНИЛО ПОЛІЛУЄВ-ШМІДТ, КУЛЬТУРНИЙ ОГЛЯДАЧ ПРОЄКТУ «УКРАЇНА В НІМЕЧЧИНІ», ЧЛЕН ПРАВЛІННЯ ГО ІВЕК Е.В., АКТИВІСТ, ПОДКАСТЕР «АЛЯРМІЯ? ЗМОВА? ЗНЕВІРА?», БЛОГЕР

*«Свобода має ім'я.
І це ім'я – Україна.
І український прапор сьогодні
є прапором свободи»*

Урсула фон дер Ляєн

Усе частіше українці чують пропозицію пожертвувати своїми територіями, поступившись Росії заради миру в Європі. Ці пропозиції часто надходять від крайнього лівого та крайнього правого політичного спектра, незважаючи на те, що жоден із цих політиків ніколи не був в Україні й тому навряд чи може зрозуміти реальність поточної ситуації.

Водночас українську культуру звинувачують у надто антиросійських і націоналістичних настроях. Здається, є величезна лакуна в розумінні того, як українська культура дає змогу

КУЛЬТУРНІ
СТОДРІНКИ

Культура, яку використовують як зброю, вбиває так само ефективно, як і високоточна гвинтівка. Щоразу, коли російську культуру пояснюють як приклад «таємничої російської душі», це завдає незворотної шкоди простору, в якому ми живемо.

мільйонам українців пережити продовження звірств і жакхів російської окупації. Українська культура породжує величезну стійкість і жагу жити, перемагати, творити. Безперечно, українська культура, український народ й українська влада тісно пов'язані одне з одним. Вони перебувають у симбіотичних стосунках, де кожен як отримує, так і віддає, навіть якщо це іноді відбувається у формі різкої критики або вимог ставати кращими.

Зважаючи на це, я хотів би повернутися до питання подвійних стандартів у російсько-українській війні.

У книзі «Розмови з українцями. Погляд зі сторони» Олександра Фонтейна я знайшов цікаве твердження: «Я розумію, що те, що я написав, буде розкритиковане. Хочу пояснити, що будь-який негативний коментар щодо Російської Федерації аж ніяк не є критикою росіян як народу». Коли Російську Федерацію відокремлюють від її народу, який, урешті-решт, побудував і сконструював режим Путіна, живив його корупцію та пішов шляхом авторитаризму, уся відповідальність знімається зі справжніх виконавців – народу Росії. Крім того, це розрізнення також приховує реальну небезпеку. Культура, яку використовують як зброю, вбиває так само ефективно, як і високоточна гвинтівка. Щоразу, коли російську культуру пояснюють як приклад «таємничої російської душі», це завдає незворотної шкоди простору, в якому ми живемо. Це сіє зерно сумніву: якщо Росія справді така могутня, то як її можна перемогти? Таке твер-

дження також використовується для виправдання імперіалістичної, геноцидної поведінки щодо сусідів. Зрештою, це спотворює і може навіть знищити наше відчуття орієнтації в реальності. Якийсь час тому український історик Ярослав Грицак сказав у коментарі порталу *Ukrainian*, що в перші дні повномасштабного російського вторгнення в Україну він отримав повідомлення від колеги-професора, який свого часу закохався в російську культуру, почувши перші ноти музичних творів Чайковського. І закохався так сильно, що навіть зробив російську культуру предметом своїх досліджень. У повідомленні, адресованому Ярославу Грицаку, було написано: «Сподіваюся, Путін скоро вас завоює і все знову налагодиться». Ярослав Грицак зазначив, що його колега-науковець не розуміє,

що російська культура – це щось погане. Для людей, які ніколи не стикалися з російською чи радянською окупацією, слова професора Грицака можуть здатися жорсткими. Проте пан Грицак не самотній у своїх інтерпретаціях і почуттях до російської культури. Це дуже поширений патерн серед східноєвропейців, особливо українців, які постраждали від російської та радянської окупації або режимів, навіязаних Росією. Жертви часто переживали культурне гноблення й лінгвоцид чи геноцид, як-от Голодомор 1932-1933 років. Царська, радянська чи нинішня російська культура викликає в українців огиду чи навіть ненависть. Смертонос-

//

Царська, радянська чи нинішня російська культура викликає в українців огиду чи навіть ненависть. Смертоносні постріли російської культури, на які часто не звертають уваги, можна проілюструвати трьома всесвітньо відомими російськими поетами, письменниками та есеїстами: Булгаковим, Солженіциним та Бродським.

ні постріли російської культури, на які часто не звертають уваги, можна проілюструвати трьома всесвітньо відомими російськими поетами, письменниками та есеїстами: Булгаковим, Солженіциним та Бродським. І, на жаль, прикладів набагато більше. Російська культура розвивалася під час царського, а згодом червоного терору, періоду, який характеризувався масовими вбивствами офіцерів української розвідки й винищенням української еліти, процесом, який тривав аж до розпаду СРСР.

Усіх трьох письменників об'єднує величезний українофобський наратив, але жодного з них не «скасували» в культурному плані. Булгаков у «Білій гвардії», «Записках про

Київ», «Днях Турбінних» пише, що українська мова огидна і що це просто вигадана мова неосвічених людей. Крім того, він стверджує, що українська незалежність була просто історичною помилкою. Загалом він хоче, щоб «божевілля» українізації та державотворення якомога швидше припинилося і для відбудови Російської імперії було зроблено все можливе.

Солженіцин, лауреат Нобелівської премії, має більш ретельну стратегію, й у своїх есе

Солженіцин, лауреат Нобелівської премії, має більш ретельну стратегію, й у своїх есе «Відновлення Росії» він наводить численні натяки, виступаючи проти незалежності України.

МАНІФЕСТАЦІЯ PROMOTE UKRAINE ПРОТИ «РОСІЙСЬКОГО СЕЗОНУ» БРЮССЕЛЬСЬКОГО ТЕАТРУ LA MONNAIE У ВЕРЕСНІ 2022

**УКРАЇНСЬКІ БІЖЕНКИ
НА ЗАНЯТТІ З АРТ-
ТЕРАПІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ
КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ
PROMOTE UKRAINE У
БРЮССЕЛІ**

«Відновлення Росії» він наводить численні натяки, виступаючи проти незалежності України. Він висловлює свою думку про те, що українізація 1920-х років була величезною помилкою і що українська мова була створена Австро-Угорською імперією та німцями як зброя проти «великої Росії». Також Солженіцин серйозно ставить під сумнів територіальну цілісність України. Він би радше поділив Україну на кілька частин, а ще краще – просто включив її до складу «великої російської землі». Ще страшніше стає, коли нобелівський лауреат говорить про так званий український сепаратизм і виправдовує злочини проти України превентивними діями з боку Росії.

І, зрештою, Бродський. На вечорі Бродського в Центрі єврейської громади в Пало-Альто 30 жовтня 1992 року, Бродський читає вірш «Щодо незалежності України», у якому він спочатку висміює українців як неосвічених і недалеких селян, а потім продовжує: «З Богом, орли, козаки, гетьмани, наглядачі! Лиш коли доведеться й вам умирати, буйволи, белькотатимете ви, шкребучи край матраца, рядки Александра [Пушкіна], а не брехню Тараса [Шевченка]».

Слова цих письменників демонструють сильний імперський шовінізм, прикритий гарним фасадом російської культури. Якщо культура, уряд і люди чітко розділені один від одного, причинно-наслідковий зв'язок стає розмитим і менш зрозумілим для

**Війна Росії проти
України була
побудована на
культурному
шовінізмі,
неповазі й огиді
до українського
народу. Це було
ідеальне поєднання
для початку
війни у 2014 році й
повномасштабного
вторгнення через
вісім років.**

сторонніх. Коли картина розмита, російське вторгнення в Україну може стати великою несподіванкою, але це не так. Усі слова російських письменників та еліт, які вони десятиліттями проговорювали російському народу, мали прямий вплив на сьогоднішню ситуацію. Війна Росії проти України була побудована на культурному шовінізмі, неповазі й огиді до українського народу. Це було ідеальне поєднання для початку війни у 2014 році й повномасштабного вторгнення через вісім років.

Демонізація інших витікає безпосередньо з російського культурного коду. Як наслідок – сумнозвісне гноблення, дегуманізація та знущання з боку Росії над націями в межах її орбіти призвели до масштабних повалень радянських і російських пам'ятників, таких як статуї Леніна та інших діячів, у країнах Балтії. Декомунізація в Польщі відбулася одразу після відновлення незалежності й обрання нового демократичного уряду. «Ленінопад» в Україні під час Революції Гідності був відкритим протестом. Багато забутих радянських кладовищ і меморіалів у Чехії, Словаччині, Болгарії та Румунії також будуть декомунізовані.

На мій погляд, це лише початок руху за «скасування» російської культури. Тепер весь світ бачить

*Усі слова
російських
письменників
та еліт,
які вони
десятиліттями
проговорювали
російському
народу, мали
прямий вплив
на сьогоднішню
ситуацію.*

Тепер весь світ бачить мерзенні вчинки російських солдатів в Україні. Шаблон той самий: різанина в Бучі, Ірпені, Оленівці, Ізюмі, а ми ще не знаємо, що відбувається на досі окупованих територіях – катування мирного населення, масове зґвалтування українських жінок, публічна кастрація українських військових. Хто в цьому винен?

мерзенні вчинки російських солдатів в Україні. Шаблон той самий: різанина в Бучі, Ірпені, Оленівці, Ізюмі, а ми ще не знаємо, що відбувається на досі окупованих територіях – катування мирного населення, масове зґвалтування українських жінок, публічна кастрація українських військових. Хто в цьому винен?

На мою думку, відповідь однозначна: росіяни, російський уряд і російська культура разом. Польська співачка Марія Пешек найкраще описує ситуацію у своїй пісні «Сучасний Голокост»: «Тому що Гітлер чи Сталін – це не єдине зло, зло є в кожному, ми створюємо зло самі, бо Путін або Бен Ладен – це не єдине зло, ви ж теж маєте вдома гвинтівку». Результати російських культурних процесів тепер очевидні – панування терору й війна терору.

Ми, українці, мали нещастя зіткнутися з російським терором і маємо право скористатися цим досвідом та дати пораду решті. Людство може або залишитися сліпим до використання російської культури як зброї або завдати їй смертельного удару та скасувати російську культуру на якомога довший термін. Це дасть час і простір для відкриття великих творів чеської, польської, української, литовської, латвійської та естонської культур.

На завершення хотілося б процитувати одного мого відважного німецького друга, доктора філософії pana Шмідта: «Росія виявилася недостойною мати будь-які пам'ятники в будь-якій країні».

PROFESSIONAL GOVERNMENT ASSOCIATION

not-for-profit community
of Western-educated Ukrainians
who promote effective governance in Ukraine
through high-quality events & networking

LET'S JOIN EFFORTS TO DELIVER IMPACTFUL UKRAINE-EU PROJECTS

✉ Proukrgov.ua@gmail.com

🔗 pga.org.ua/en

📘 facebook.com/PGA.Ukraine

INTERVIEW WITH MINISTER OF DEFENCE OF UKRAINE OLEKSII REZNIKOV

**INTERVIEW WITH EP PRESIDENT
ROBERTA METSOLA**

INTERVIEW WITH EESC PRESIDENT CHRISTA SCHWENG

WAGNER GROUP. THEIR BUSINESS IS DEATH

**WHERE IS CHINA IN THE WAR OF RUSSIA
AGAINST UKRAINE?**